

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Z. C.**, zast. JUDr. Ing. Rudolfem Coganem, Ph.D., advokátem se sídlem Pražská 617, Nová Paka, proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 2a, Liberec, **za účasti:** I) A. B., II) V. B., III) obec Nová Ves nad Popelkou, se sídlem Nová Ves nad Popelkou 244, zast. JUDr. Miloslavem Noskem, advokátem se sídlem Nádražní 24, Semily, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 12. 2022, č. j. 30 A 26/2022-129,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III. Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 1. 2022, č. j. OSH 50/2022 KULK 5921/2022/280.9/Fr.

[2] Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Semily (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 19. 8. 2021, č. j. OD/4386/20, sp. zn. MěÚ/OD/1092/20 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým správní orgán I. stupně v řízení podle § 142 odst. 1 zákona č. 500/2004, Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř.“), deklaroval, že na pozemcích nebo částech

pozemků parc. č. X a parc. č. XA v obci a katastrálním území N. V. P. se nenachází veřejně přístupná účelová komunikace (dále jen „VPÚK“) ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“). Podle správního orgánu I. stupně na předmětných pozemcích nebyl naplněn ani jeden ze znaků VPÚK, když přitom pro konstatování její existence musí být naplněny všechny čtyři kumulativně.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podal stěžovatel žalobu, kterou krajský soud zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Krajský soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatele, ohledně toho, že správní orgán I. stupně nesprávně vedl řízení podle § 142 odst. 1 s. ř., zatímco měl vést řízení o odstranění pevné překážky ve smyslu § 29 odst. 3 zákona o pozemních komunikacích a existenci VPÚK posoudit jako předběžnou otázku. Krajský soud na úvod poznamenal, že předmět žádosti vymezil sám stěžovatel, když ve své žádosti ze dne 16. 7. 2020 požadoval jak určení existence VPÚK, tak odstranění pevné překážky na pozemku parc. č. X, nicméně již dne 17. 8. 2020 tuto žádost upravil tak, že z ní vypustil část týkající se odstranění překážky. Podle krajského soudu postupovaly správní orgány v souladu se zákonem, jelikož hlavním předmětem sporu byl právě charakter (respektive existence) komunikace na pozemcích parc. č. X a parc. č. XA. Stěžovatel rovněž neuvedl, jakým způsobem mělo postupem správních orgánů dojít k poškození jeho práv. I v případě, když by správní orgány vedly řízení o odstranění pevné překážky, výsledek by byl věcně stejný, jelikož shodně konstatovaly, že na předmětných pozemcích se VPÚK nenachází. K zásahu do práv stěžovatele tak podle krajského soudu postupem správních orgánů nedošlo.

[5] Dále se krajský soud věnoval argumentaci směřující proti (ne)naplnění jednotlivých znaků VPÚK. Připomněl zde nutnost kumulativního naplnění všech čtyř definičních znaků VPÚK. Krajský soud souhlasil se správním orgánem I. stupně i žalovaným, že v projednávané věci nebyl naplněn žádný ze znaků VPÚK. Co se týká stálosti a patrnosti v terénu, musí se jednat o „*v terénu patrný koridor, který je jednoznačně identifikovatelný a odlišitelný od okolního prostoru a musí jevit známky toho, že je užíván jako dopravní cesta.*“ Na předmětných pozemcích se podle vyjádření bývalých vlastníků pozemku parc. č. X, vlastníků pozemků v blízkosti i fotodokumentace pořízené před úpravou terénu provedenou stěžovatelem cesta zřetelná v terénu nenachází. Z uvedených vyjádření vyplynulo, že přestože se v daném prostoru v minulosti cesta nacházela, zanikla minimálně před 30 lety (podle některých výpovědí ještě podstatně dříve), jelikož nebyla využívána. Z fotodokumentace je pak zřejmé, že z pozemku parc. č. X je využívána jen jeho malá část sousedící s pozemkem parc. č. XA, a to pro příjezd k nemovitosti č. p. XB (rodinný dům osob zúčastněných na řízení I a II). Cesta dále nepokračuje a od pozemku parc. č. XA byla až do zásahu stěžovatele oddělena pásem stromů a náletových dřevin, stejně jako zjevně roky stojícím sušákem na prádlo. Aktuální patrnost komunikace v terénu je podle krajského soudu způsobena protiprávním jednáním stěžovatele, který na jaře 2020 svévolně podnikal konkrétní kroky, aby komunikaci obnovil (zarovnání bagrem, vykácení dřevin). Z toho důvodu k ní při posuzování znaků VPÚK nelze přihlížet. Krajský soud tak souhlasil se závěry správních orgánů, že již tento definiční znak není naplněn.

pokračování

[6] Co se týká souhlasu vlastníka, ten podle krajského soudu rovněž dán nebyl. Přestože v minulosti se na předmětných pozemcích komunikace nacházela, a tedy zde byl minimálně konkludentní souhlas tehdejších vlastníků těchto pozemků, společně s jejím zánikem přestal existovat i tento souhlas. Správní orgán I. stupně se správně zabýval pouze současnou situací, a nikoliv případnou existencí souhlasu vlastníka před zánikem komunikace.

[7] Stran nutné komunikační potřeby pak krajský soud podotkl, že když komunikace již přes 30 let neexistuje, jen těžko může sloužit k nutné komunikační potřebě ve vztahu k pozemkům stěžovatele nebo jeho bratra (pozemek parc. č. XC a na něm stojící rodinný dům č. p. XD). Totéž pak lze říci ke znaku plnění účelu podle zákona o pozemních komunikacích (spojení s jinými pozemky nebo komunikacemi).

[8] Závěrem pak krajský soud uvedl, že k naplnění znaku nezbytné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby nestačí tato potřeba pouze pro vlastníka konkrétní nemovitosti (zde bratra stěžovatele), ale musí svědčit širšímu okruhu osob. V opačném případě by nutná komunikační potřeba vznikla všude tam, kde vlastník nemovitosti nemá přímý přístup k veřejné komunikaci. Takové případy však mají být primárně řešeny instituty civilního práva (typicky právo nezbytné cesty, viz § 1029 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „o. z.“) a nikoliv pomocí veřejnoprávní regulace. Podle krajského soudu správní orgány dostatečně zjistily skutkový stav pro správný právní závěr, že na předmětných pozemcích se VPÚK nenachází.

III. Kasační stížnost, vyjádření účastníků řízení a osob zúčastněných na řízení

[9] Stěžovatel proti rozsudku krajského soudu podal kasační stížnost, v níž navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.).

[10] Nejprve stěžovatel rozporuje závěry krajského soudu týkající se skutečnosti, že v projednávané věci nemělo být vedeno řízení o určení právního vztahu podle § 142 s. ř., ale řízení o odstranění pevné překážky podle § 29 zákona o pozemních komunikacích. Ustanovení § 142 odst. 2 s. ř. neumožňuje vydat deklaratorní rozhodnutí, pokud je možné vést o věci jiné řízení, v rámci něhož by se existence právního vztahu posuzovala jako předběžná otázka (jako by to bylo v případě řízení o odstranění pevné překážky).

[11] Následně stěžovatel vyjadřuje nesouhlas s hodnocením jednotlivých znaků VPÚK. Předně má za to, že i když byla původní účelová komunikace přibližně v polovině přehrazena (nepovolenou překážkou), byla používána motorovými vozidly z obou směrů, pro pěší pak nepřetržitě. Jednalo se přitom o neurčitý okruh osob, jelikož rozporovaná pozemní komunikace slouží zároveň i pro přístup k autobusové a vlakové zastávce (pro chodce a cyklisty). Rovněž uvedl, že krajský soud neměl přihlížet k vyjádřením vlastníků sousedních nemovitostí, jelikož o existenci účelové komunikace může rozhodnout jen silniční správní úřad. Zároveň poukazuje na to, že se nejednalo o svědecké výpovědi a stěžovatel tak nemohl majitele sousedních pozemků podrobit vlastním otázkám. Rovněž zpochybnil vypovídací hodnotu předložené fotodokumentace, neboť zachycuje pouze malou část tvrzené komunikace a ani fotografie pořízené ještě před úpravou terénu neprokazují neexistenci účelové komunikace minimálně pro pěší. Účelová komunikace tak

podle stěžovatele je patrná v terénu, slouží k propojení nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi, přičemž neexistuje alternativní cesta, a tedy je zde nutná komunikační potřeba. Souhlas s užíváním zde pak rovněž je, jelikož vzhledem k tomu, že komunikace nikdy nezanikla, nemohl zaniknout ani tento souhlas udělený v minulosti. Všechny znaky VPÚK tak jsou podle stěžovatele naplněny.

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti pouze ve stručnosti shrnul, že řízení o určení právního vztahu podle § 142 odst. 1 s. ř. bylo zahájeno na žádost stěžovatele a byla v něm nade vší pochybnost prokázána neexistence VPÚK, jelikož nebyl naplněn ani jeden z jejích definičních znaků. V podrobnostech odkázal na odůvodnění obou správních rozhodnutí a navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížnosti nevyhověl.

[13] Osoby zúčastněné na řízení I) a II) – dále též „OZNŘ I) a II)“ – ve svém vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřily souhlas s odůvodněním rozsudku krajského soudu. Upozornily, že stěžovatel požadoval vydání deklaratorního rozhodnutí o existenci VPÚK již v minulosti, ale neuhradil správní poplatek a řízení tak bylo zastaveno. Co se týká samotného posouzení znaků VPÚK, OZNŘ I) a II) pouze shrnuly, že v předcházejícím řízení byla dostatečně prokázána jejich neexistence. Případná existence komunikace v minulosti není rozhodná, jelikož stejně jako VPÚK vzniká kumulativním naplněním jejich znaků, zaniká tím, že přestane být splněn i jen jeden z nich.

[14] Osoba zúčastněná na řízení III) – dále též „OZNŘ III)“ – nejprve stran procesní námítky ohledně využití řízení podle § 142 s. ř. připomněla, že z hlediska procesních práv jde o to, aby se účastník řízení dostalo možnosti reálného věcného projednání jeho námitek, k čemuž v tomto případě došlo. Využitý postup řízení o určení právního vztahu (požadovaný samotným stěžovatelem) je navíc podle OZNŘ III) postupem vhodnějším než řízení o odstranění pevné překážky, jelikož existence VPÚK byla posuzována přímo meritorně, a ne jako předběžná otázka, což je pro všechny účastníky spíše výhodou. Ohledně toho, že na předmětných komunikacích měla být obecní cesta až do roku 2022, uvedla OZNŘ III), že se jedná o nepravdivé tvrzení nemající oporu ve spise ani provedených důkazech. Totéž pak platí pro jejich využívání veřejností. Dále nesouhlasí s tím, že v deklaratorním rozhodnutí musí být přesně určeno, kdy předmětná komunikace zanikla. S ohledem na to, že se tak děje přirozeným procesem, nelze z povahy věci vyžadovat určení konkrétního data zániku. Závěrem pak OZNŘ III) dodává, že při posuzování existence VPÚK na více pozemcích je nutné zkoumat naplnění jejich definičních znaků na každém z těchto pozemků, a připomíná, že VPÚK může být i slepou komunikací zakončenou točnou nebo např. vraty nemovitosti na jejím konci. Nic tak nebrání tomu, aby zanikla pouze část VPÚK.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je řádně zastoupen. Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k následujícímu závěru.

pokračování

[16] Kasační stížnost není důvodná.

[17] Podle § 142 odst. 1 s. ř. správní orgán v mezích své věcné a místní příslušnosti rozhodne na žádost každého, kdo prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jeho práv, zda určitý právní vztah vznikl a kdy se tak stalo, zda trvá, nebo zda zanikl a kdy se tak stalo. Řízení o určení právního vztahu je tedy řízením zahajovaným na žádost a správní orgán je předmětem takové žádosti vázán. Vymezení předmětu žádosti je pak plně v rukou žadatele (zde stěžovatele), a je tedy na jeho odpovědnosti, aby si předmět takové žádosti určil podle svého záměru. Zároveň je podle § 45 odst. 4 s. ř. v dispozici žadatele i zúžení předmětu žádosti (případně její zpětvzetí), a to po celou dobu trvání správního řízení mimo doby od vydání rozhodnutí správního orgánu prvního stupně do zahájení odvolacího řízení.

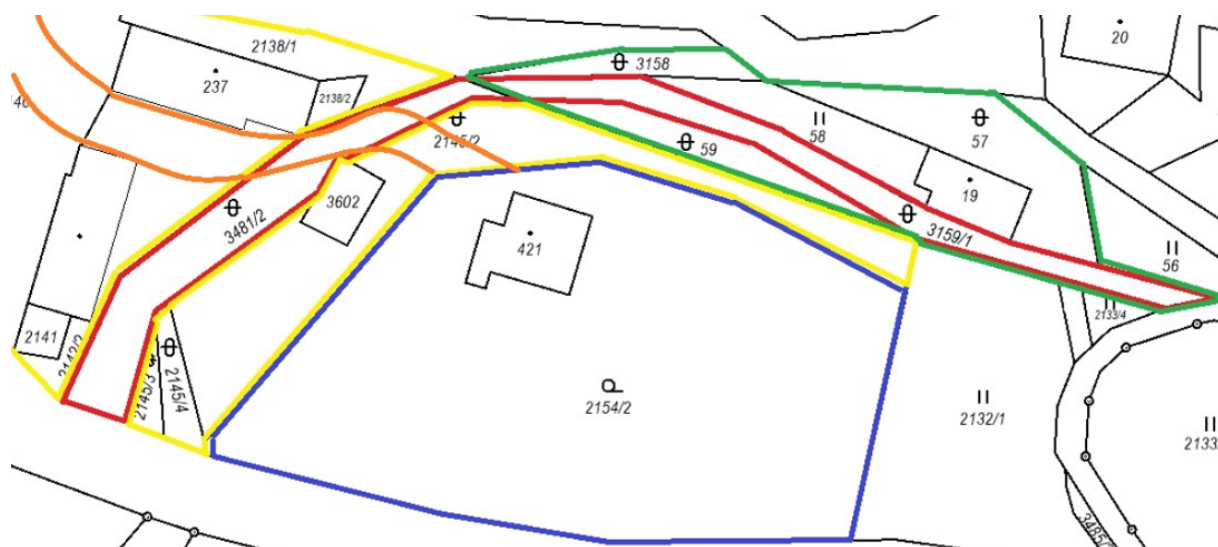
[18] V projednávané věci vymezil stěžovatel předmět žádosti dne 16. 7. 2020 tak, že požadoval „určení existence účelové komunikace na pozemku parc.č. X a XA vše v k. ú. N. V. P. a nařízení odstranění pevných překážek z parc.č. X (...)“. Následně však dne 17. 8. 2020 předmět žádosti upravil tak, že z něj vyškrtl veškeré zmínky o odstranění pevných překážek a nadále žádal toliko o určení existence účelové komunikace (úprava byla provedena škrtnutím v originálu žádosti, což osvědčil stěžovatel svým podpisem). Jeho projev vůle tak zcela jednoznačně směřoval ke zúžení předmětu žádosti podle § 45 odst. 4 s. ř. Správní orgán nebyl oprávněn předmět žádosti měnit, jelikož není oprávněn překročit předmět správního řízení vymezený v žádosti podané stěžovatelem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013 č. j. 4 Ads 108/2012-31).

[19] Uvedenou úpravu ostatně stěžovatel připouští v kasační stížnosti, nicméně dodává, že tak činil pod nátlakem a v očekávání, že pochybení správního orgánu I. stupně napraví žalovaný. Tuto námitku nicméně v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí nevznese, a žalovaný se jí tak mohl zabývat jen stěží. V žalobě proti rozhodnutí žalovaného již tuto otázku nastínil, nicméně pouze v rovině tvrzení bez toho, aby ji jakkoliv důkazně podložil. Žádný důkaz k tomuto svému tvrzení pak nepřipojil ani ke kasační stížnosti. Rovněž nelze než souhlasit s krajským soudem, že stěžovatel ani neuvedl, jak měl údajně chybný postup správních orgánů zasáhnout do jeho práv. Námitka nesprávného použití řízení podle § 142 s. ř. tedy nemůže obstát.

[20] Dále Nejvyšší správní soud posoudil argumentaci stěžovatele vztahující se k (ne)existenci znaků VPÚK, tedy že se podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, resp. ustálené judikatury:

- 1) jedná o stálou a v terénu patrnou dopravní cestu určenou k užití vozidly nebo chodci ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích;
- 2) tato cesta slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích;
- 3) vlastník pozemku, na kterém je cesta, alespoň konkludentně souhlasil s obecným užíváním pozemku; a
- 4) je dána nutná komunikační potřeba, takže komunikace představuje nezbytnou spojnici pro vlastníky konkrétních nemovitostí.

[21] Pro přehlednost považuje Nejvyšší správní soud za vhodné přiložit výřez z katastrální mapy předmětných pozemků a jejich okolí:

Červené ohraničení – předmětné pozemky; žluté ohraničení – pozemky ve vlastnictví stěžovatele; zelené ohraničení – pozemky ve vlastnictví OZNR I) a II); modré ohraničení – pozemek ve vlastnictví bratra stěžovatele, oranžové ohraničení – přibližné vyznačení koridoru aktuálně využívané příjezdové cesty na pozemek bratra stěžovatele.

[22] Stěžovatel předně uvedl, že až do září 2022 se jednalo o obecní cestu, a přestože byla tvrzená komunikace v půli přehrazena pevnou překážkou, nadále se z obou směrů využívala motorovými vozidly, a zároveň byla pěšími využívána z důvodu nutné komunikační potřeby nepřetržitě, mimo jiné pro přístup na autobusovou a vlakovou zastávku.

[23] Ohledně existence obecní cesty až do roku 2022 nelze přisvědčit argumentaci stěžovatele. Ten její existenci dovozuje ze změny druhu a způsobu využití pozemku parc. č. X. Sám stěžovatel nicméně připouští, že pro posouzení, zda se na pozemku nachází VPÚK, není rozhodné, jakým způsobem je daný pozemek evidován v katastru nemovitostí. Z pouhé změny druhu a způsobu využití pozemku parc. č. X [realizované za účelem prodeje OZNR I) a II)] však nelze dovozovat, že až do jejího provedení se na tomto pozemku nacházela obecní komunikace, ale pro deklaraci existence VPÚK musí být naplněny všechny její definiční znaky. Jinou argumentaci, ze které by bylo možné dovodit existenci VPÚK až do roku 2022 stěžovatel nepředložil a Nejvyšší správní soud se tak s touto námitkou neztotožnil.

[24] Co se týká využívání šetřené komunikace pěšími, nepředložil stěžovatel žádné důkazy, které by nasvědčovaly tomu, že předmětné pozemky byly využívány pro průchod kamkoliv. Stěžovatelem uvedený příklad nutné komunikační potřeby pro spojení se zastávkami veřejné dopravy se zdejšímu soudu jeví jako silně nepravděpodobný. Již z pohledu do mapy je zjevné, že pro spojení s přílehlými zastávkami vlaku (N. V. P. a S.) lze bez problému využít silnici č. II/284 a není zřejmý důvod pro nezbytné využití průchodu přes předmětné pozemky. Na této silnici se také nachází nejbližší zastávka autobusu (N. V.

pokračování

P., u B.), ke které se rovněž lze dostat alternativními trasami. Využívání předmětných pozemků nespecifikovaným okruhem pěších osob a cyklistů tak rovněž nebylo prokázáno.

[25] Ohledně využívání předmětných pozemků motorovými vozidly z obou stran až k samotné pevné překážce pak stěžovateli rovněž nelze přisvědčit. Ani v tomto případě nepředkládá konkrétní argumenty. Ze spisu pak vyplývá, že v místě, kde se pozemek parc. č. X napojuje na místní komunikaci, je využíván pro příjezd k rodinnému domu OZNŘ I) a II). Toto plyne ostatně i z předmětu žádosti o povolení provedení zpevnění pozemku pomocí zatravnovacích tvárnic ze dne 19. 11. 2019, přičemž toto povolení osvědčily OZNŘ I), II) a III) společným prohlášením ze dne 15. 6. 2020. Zatravnovací pásy pak podle fotodokumentace v soudním spise dosahují pouze k čelní straně domu ve vlastnictví OZNŘ I) a II). Stran využití pozemku parc. č. XA pro jízdu motorovými vozidly lze připustit, že tomuto účelu jeho část jistě slouží, jelikož sám stěžovatel udává, že přes něj aktuálně přejíždí ke svému domu jeho bratr (pozemek parc. č. XC). Tento příjezd je však prakticky v kolmém směru na stěžovatelem tvrzenou pozemní komunikaci. Jiné využití pozemku parc. č. XA (zejména pro příjezd k pozemku parc. č. X) nicméně ze spisu patrně není a nelze tedy shledat, že by byl pro komunikační účely využíván jako celek.

[26] Stěžovatel dále uvedl, že krajský soud neměl přihlížet k výpovědím vlastníků sousedních pozemků, jelikož ti nejsou oprávněni posuzovat naplnění znaků VPÚK. Rovněž tak neměl krajský soud brát tato vyjádření v úvahu, jelikož se nejednalo o řádné svědecké výpovědi ve správním řízení a neměl možnost je podrobit vlastním otázkám. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí následující.

[27] Jak vyplývá z protokolu o místním šetření ze dne 28. 4. 2021, č. j. OD/1231/21 (dále jen „protokol o místním šetření“), tohoto místního šetření konaného v rámci nařízeného ústního jednání se zúčastnilo celkem 9 osob. Z toho sedm účastníků řízení nebo jejich zástupců, jedna oprávněná úřední osoba a dále pak manželka stěžovatele, která jako jediná účastníkem řízení nebyla. V rámci místního šetření se pak přítomní dohodli, že svá vyjádření zašlou správnímu orgánu I. stupně poštou (č. l. 4 správní spis). Zejména z těchto vyjádření správní orgán I. stupně vycházel při vydání prvostupňového rozhodnutí. Je pravdou, že přílohu č. 1 rozhodnutí správního orgánu I. stupně tvoří podepsaná výpověď vlastníků nemovitostí v blízkosti předmětných pozemků, z nichž někteří účastníky řízení nebyli, a zároveň se nezúčastnili ani místního šetření. Tato prohlášení však byla již přílohou protokolu o místním šetření, a tedy součástí spisu, ke kterému se stěžovatel mohl vyjádřit (a tedy jej případně rozporovat) i před vydáním prvostupňového rozhodnutí, což však neučinil. Stejně tak toto prohlášení nerozporoval nejen v odvolání, ale ani v žalobě ke krajskému soudu. Nejvyšší správní soud se tak touto argumentací podrobněji nezabýval, jelikož stěžovateli nic nebránilo uplatnit ji i v předcházejícím řízení.

[28] K argumentaci stěžovatele vztahující se k samotnému naplnění jednotlivých znaků VPÚK pak lze pouze poznamenat, že se jedná o argumentaci velmi obecnou a v předcházejícím řízení vesměs opakovaně vypořádanou. Lze přitom odkázat zejména na odůvodnění rozsudku krajského soudu, který poněkud roztříštěnou argumentaci stěžovatele a polemiku s ní vedenou převážně ze strany osob zúčastněných na řízení (žalovaný se v řízení před krajským soudem, ani v řízení o kasační stížnosti příliš nevyjadřoval) přehledně shrnul a podrobně vypořádal.

[29] V dosavadním řízení bylo opakovaně prokázáno, že v případě předmětných pozemků není naplněn žádný ze znaků VPÚK, které přitom musí být splněny kumulativně všechny čtyři. Sám stěžovatel ostatně opakovaně uvedl, že pro příjezd k rodinnému domu jeho bratra je dlouhodobě užívána cesta přes dvůr stěžovatele a s jeho svolením. Jen těžko se tak může domáhat toho, že jediný možný příjezd je právě přes předmětné pozemky. Údajný havarijní stav mostku nacházejícího se na dosud užívané komunikaci, ze které dovozuje nezpůsobilost této komunikace pro využití motorovými vozidly, dokládá stěžovatel pouze několika nespecifickými fotografiemi, ze kterých není nijak patrná nemožnost tuto komunikaci využívat pro příjezd k domu bratra stěžovatele. Existence a způsobilost této komunikace však nebyla předmětem správního řízení a správní orgány se jí tak podrobněji nezabývaly, proti čemuž zdejší soud nemá námitek.

[30] Na okraj lze pouze poznamenat, že se jedná o cestu značenou v mapě a z panoramatických snímků volně dostupných v rámci google map je zjevné, že v místech, kde se tato cesta napojuje na silnici č. II/284 je trvale umístěna značka „Dej přednost v jízdě!“ (podle tohoto snímkování nejméně od dubna 2011 do srpna 2022, novější fotografie v době vydání tohoto rozsudku dostupné nebyly), což naznačuje její běžné využití i pro motorová vozidla. Ani zdejší soud se však s ohledem na předmět řízení touto komunikací podrobněji nezabýval. Stěžovatel mimo prosté citace právních předpisů, opakování definičních znaků VPÚK a tvrzení, že podle jeho názoru jsou v případě předmětných pozemků všechny naplněny, nevede s rozsudkem krajského soudu žádnou kvalifikovanou polemiku a Nejvyšší správní soud tak v zásadě nemá, čím by se věcně zabýval. Existenci konkrétních znaků VPÚK tedy zdejší soud dále neposuzoval, jelikož by se vzhledem k absenci kvalifikované polemiky stěžovatele jednalo o pouhé opakování závěrů krajského soudu, což nelze shledat účelným.

V. Závěr a náklady řízení

[31] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[32] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl úspěšný, a nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému by dle pravidla úspěchu ve věci náhrada nákladů řízení náležela; žádné náklady nad rámec běžné správní činnosti však nevynaložil a v rámci sdělení ze dne 5. 10. 2022 výslovně uvedl, že náhradu nákladů řízení neuplatňuje. Proto mu soud náhradu nákladů v řízení o kasační stížnosti nepřiznal.

[33] Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu nákladů řízení pouze v případě, kdy jí soud uloží povinnost (§ 60 odst. 5 s. ř. s.); tak tomu v projednávané věci nebylo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 29. února 2024

pokračování

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu